

Lista rekomendacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego wraz ze stanem wdrażania

Maj 2022

1. Ambicją Krakowa jest jak najszybsze osiągnięcie neutralności klimatycznej. Mając na uwadze wyzwania związane ze sprawiedliwą transformacją i przeciwdziałaniem wykluczeniu energetycznemu oraz aktualne możliwości ekonomiczne, technologiczne i prawne, proces ten będzie rozłożony w czasie. Do końca 2022 roku zostanie przygotowana **Strategia Klimatyczna Krakowa**, przedstawiająca plan dojścia do neutralności klimatycznej, zakładająca co najmniej 30% redukcję emisji gazów cieplarnianych do 2030 roku względem 2018 roku, co najmniej 80% redukcję emisji do roku 2040 oraz osiągnięcie neutralności klimatycznej nie później niż do 2050 roku. Strategia zostanie wypracowana w sposób partycypacyjny, a prace nad jej stworzeniem i wdrażaniem powinny być koordynowane przez specjalnie powołany przez Prezydenta zespół lub jednostkę. Postępy prac będą corocznie raportowane, a Strategia regularnie ewaluowana, aby dostosować opisane w niej cele i przyjęte ścieżki działania do aktualnej wiedzy naukowej i możliwości technologicznych, z zastrzeżeniem nieobniżania przyjętych celów.

Okres realizacji: 2022

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Strategia Klimatyczna Krakowa jest w trakcie przygotowania.

Inwentaryzacja emisji gazów cieplarnianych z trzech sektorów (odpady, budynki, energia stacjonarna) jest w trakcie realizacji, będzie gotowa w III kwartale 2022.

2. Opracowanie i wdrożenie **kompleksowego programu edukacyjno-informacyjnego** w zakresie wyzwań klimatycznych i środowiskowych, skierowanego do mieszkańców i mieszkanek Krakowa. Program powinien uwzględniać potrzeby różnych grup odbiorców (m.in. dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy, właściciele i zarządcy budynków, przedsiębiorcy, inwestorzy) oraz wykorzystywać różnorodne narzędzia edukacji i komunikacji takie jak: cykliczne wydarzenia edukacyjne w dzielnicach, spotkania ze ekspertami, materiały edukacyjne dla nauczycieli i placówek oświatowych; media lokalne, informacje w komunikacji miejskiej, informacje w przestrzeni publicznej, ekrany informacyjne itp.

Okres realizacji: 2022

Stan realizacji: Rekomendacja realizowana.

Miasto dociera do mieszkańców rozbudowaną i stale powiększaną ofertą edukacji klimatycznej.

Kampania „Kraków w dobrym klimacie” ma na celu zwiększenie świadomości proklimatycznej krakowian oraz zachęcenie do wspólnego działania by przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian klimatu. Kampania została podzielona na cztery tematyczne działy, skupiające się wokół najistotniejszych elementów życia, tzw. żywiołów: powietrze, ogień/energia, woda oraz ziemia/gleba: SegregujeMY – dotyczącego gospodarowania odpadami; SadziMY – traktującego o miejskiej zieleni;

OszczędzaMY – poruszającego ważną kwestię oszczędnego gospodarowania wodą; OddychaMY – skupiającego się na temacie jakości powietrza i ekologicznym transporcie.

Zespół doradców ds. klimatu i środowiska realizuje działania z zakresu edukacji klimatycznej trafiając do szkół, do Centrów Aktywności Seniora, do innych chętnych podmiotów, a także podczas eventów klimatycznych pokazując kwestie klimatyczne i promując konkretne pozytywne wzorce zachowań dla wszystkich grup wiekowych Krakowian. Prowadzono cykl gier edukacyjnych dla młodzieży „Fortitude – LARP for Climate” (współpraca z Fundacją Edukacyjną Nausika) w placówkach „Przestrzeń dla Młodych” w lokalizacjach na Kozłówku, Ruczaju i w Nowej Hucie.

Edukację klimatyczną prowadzona jest także w Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza”. „Klimatyczne czwartki w Symbiozie” to zajęcia dla uczniów klas I-III, które odbywają się co tydzień i są bezpłatne.

W Magistracie powstało nowe stanowisko Pełnomocniczki Prezydenta Miasta Krakowa do spraw edukacji klimatycznej, które 1 marca objęła Ewa Całus. Jej głównym zadaniem jest zintensyfikowanie współpracy przedstawicieli urzędu, miejskich jednostek, mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i naukowców w zakresie transformacji klimatycznej Krakowa oraz rozbudowa kompleksowego programu edukacyjno-informacyjnego w zakresie wyzwań klimatycznych i środowiskowych.

Jednostka Klimat-Energia-Gospodarka Wodna prowadzi szeroką działalność edukacyjną w postaci m.in. spacerów klimatycznych, edukacji klimatycznej podczas miejskich w wydarzeń ekologicznych dedykowanych szkołom i mieszkańcom. Utworzona została wielkoformatowa, edukacyjna, klimatyczno-ekologiczna „Gra z Klimatem”. W ramach aktywizacji dzieci i młodzieży zorganizowano konkursy „Zakochaj się w Klimacie” i „Filmowy Klimat” oraz konkurs dla nauczycieli szkół podstawowych „Śladem krakowskiego Klimatologa”. W celu zaznajomienia z tematyką mikroretencji opracowano dla mieszkańców vademecum „Ogród Deszczowy”.

Niezwykle istotnym miejscem informowania o działaniach proklimatycznych pozostaje Portal Edukacyjny Miasta Krakowa, z którego korzystają dyrektorzy szkół, nauczyciele, uczniowie oraz ich rodzice. Na bieżąco przez Wydział Edukacji są w nim publikowane informacje o miejskich kampaniach i wartościowych inicjatywach organizowanych przez instytucje Miasta Krakowa oraz inne organizacje, w tym organizacje pozarządowe. Pozwala to dotrzeć to do szerokiego spektrum odbiorców (w krakowskich szkołach uczy się ponad 120 tys. osób). Informacje o najważniejszych z punktu widzenia miasta działaniach edukacyjnych w zakresie klimatu są przekazywane także pocztą elektroniczną z zachętą do włączenia się w te działania.

Coraz popularniejsze wśród internautów są także główne miejskie media elektroniczne. Strona klimat.krakow.pl jest zakładką serwisu krakow.pl. Publikowane są na niej zarówno klimatyczne newsy, jak również ważne informacje, raporty i fakty dotyczące klimatu. Informacje publikowane są na głównych profilach miasta na Facebooku, Instagramie, LinkedInie, a profil na Facebook – Kraków w dobrym klimacie w każdym tygodniu publikuje kilkanaście informacji dotyczących klimatu i Krakowa. Filmiki poświęcone tej tematyce publikowane są na YouTube oraz na stronie i profilach Telewizji.krakow.pl. Informacje o proklimatycznych działaniach miasta prezentowane są ponadto w przestrzeni miejskiej: na elektronicznych tablicach smogowych oraz informacyjnych firmy AMS, w bus TV, a także w bezpłatnym miejskim dwutygodniku „Kraków.PL”.

3. Utworzenie kompleksowego **punktu doradztwa energetycznego** rozszerzającego dotychczasową ofertą doradczą UMK oraz utworzenie grupy doradców energetycznych wspierających mieszkańców i mieszkanki Krakowa w realizacji inwestycji związanych z termomodernizacją i instalacją OZE. Centrum powinno odpowiadać na potrzeby różnych grup odbiorców (od właścicieli domów jednorodzinnych do zarządców budynków wielorodzinnych), wspierać mieszkańców na każdym etapie inwestycji (wybór rozwiązań, informacja o możliwych źródłach finansowania, wsparcie w załatwianiu kwestii formalnych) oraz działać możliwie sprawnie (reguła „jednego okienka”).

Okres realizacji: w ciągłej realizacji

Stan realizacji: Rekomendacja zrealizowana.

W strukturze Wydziału ds. Jakości Powietrza UMK funkcjonuje Krakowskie Centrum Doradztwa Energetycznego, w ramach którego działa punkt informacyjno – doradczy zlokalizowany przy Rynku Podgórskim 1. Ponadto, istnieje specjalnie dedykowana infolinia (12 616 8848), która również obsługiwana jest przez doradców energetycznych. Więcej informacji można znaleźć na stronie:

[Krakowskie Centrum Doradztwa Energetycznego - Magiczny Kraków \(www.krakow.pl\)](http://www.krakow.pl)

4. Utworzenie **Centrum Edukacji i Doradztwa klimatycznego** w formie „zeroemisyjnego” budynku demonstracyjnego, które działałoby w formule parku doświadczeń umożliwiając zapoznanie się na żywo z dostępnymi technologiami i rozwiązaniami z zakresu termomodernizacji, oszczędzania energii oraz wykorzystania energii z OZE. Centrum powinno dysponować również mobilnym punktem edukacji i doradztwa, tak aby możliwa była realizacja zadań edukacyjnych i doradczych m.in. na wydarzeniach organizowanych w mieście.

Okres realizacji: 2022 -2026

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie przygotowania do realizacji.

5. Zapewnienie efektywnej **edukacji, informacji i doradztwa klimatycznego na poziomie dzielnic** m.in. poprzez organizowanie cyklicznych spotkań z mieszkańcami dotyczących wyzwań klimatycznych i środowiskowych, organizację spotkań z doradcami na terenie dzielnicy, organizację wydarzeń informacyjnych i promocyjnych w dzielnicach.

Okres realizacji: w ciągłej realizacji

Stan realizacji: Rekomendacja zrealizowana.

Doradcy ds. klimatu i środowiska uczestniczą w eventach klimatycznych, organizują spotkania z mieszkańcami. Działania odbywają się na poziomie dzielnic: gra edukacyjna dla młodzieży „Fortitude – LARP for Climate” w placówkach „Przestrzeń dla Młodych”; spotkania z seniorami w Centrach Aktywności Seniorów, z uczniami i nauczycielami w szkołach - np. „Nauczyciel bliski przyrodzie” - cykl inspirujących spotkań z doświadczonymi edukatorami na łonie krakowskiej przyrody, dzięki którym nauczyciele uczący w klasach I–III w samorządowych szkołach podstawowych mogą poznać, jakim bogactwem edukacyjnym jest przestrzeń, która nas otacza.

Jednostka Klimat-Energia-Gospodarka Wodna uczestniczy w wydarzeniach organizowanych na terenie dzielnic, prowadząc edukację klimatyczną i proekologiczną dla mieszkańców. W ramach konkursu „Śladem krakowskiego Klimatologa” nauczyciele z poszczególnych dzielnic otrzymują wielkoformatową, edukacyjną, klimatyczno-ekologiczną „Grę z Klimatem”.

6. **Szeroka promocja** inwestycji i projektów realizowanych w ramach transformacji klimatycznej miasta, w tym promocja Kwartału Klimatycznego, projektów termomodernizacyjnych, instalacji OZE zainstalowanych na budynkach miejskich itp. Promocja może być realizowana za pomocą m.in. tablic i ekranów ustawionych przy inwestycjach, informujących mieszkańców o zastosowanych technologiach i oszczędnościach w zużyciu energii uzyskanych za pomocą tych technologii.

Okres realizacji: w ciągłej realizacji

Stan realizacji: Rekomendacja realizowana.

Projekty i inwestycje realizowane w ramach transformacji klimatycznej miasta są promowane w miejskich mediach (portal miejski Krakow.pl - zakładka klimat.krakow.pl oraz strona główna; Facebook Kraków w dobrym klimacie oraz Facebook Krakow.pl).

Promocja jest także realizowana w innych mediach miejskich (dwutygodnik Kraków.pl., telewizja tramwajowa, plakaty). Przygotowywana jest także specjalna mapa miejsc proklimatycznych na terenie miasta Krakowa, która będzie dostępna w pierwszej kolejności w wersji elektronicznej.

7. Rozszerzenie organizacji cyklicznych (co najmniej raz na kwartał) **dni otwartych w obszarze klimatu, energii i środowiska** przez Urząd Miasta Krakowa oraz spółki miejskie dla mieszkańców i mieszkańek Krakowa oraz wycieczek edukacyjnych dla przedszkoli i szkół.

Okres realizacji: w ciągłej realizacji

Stan realizacji: Rekomendacja zrealizowana.

Rekomendacja jest w ciągłej realizacji, wydarzenia, eventy i dni otwarte w obszarze klimatu, energii i środowiska organizowane przez Urząd Miasta Krakowa oraz spółki miejskie dla mieszkańców i mieszkańek Krakowa oraz wycieczek edukacyjnych dla przedszkoli i szkół odbywają się częściej, niż raz na kwartał. Przykładowe: Wielka Lekcja Ekologii, Dzień Ziemi, Krakowska Akademia Klimatu, Dzień Otwarty Magistratu, Warsztaty Kulinarne Zero Waste, Hakatony, akcje „Razem Sprzątamy Ziemię”, akcje MPO np. Elektroporządki, dzień Recyklingu Baterii, Kampania Rowerowy Maj, etc.

Katalog działań znajduje się w aktualizowanym na bieżąco klimatycznym Ekokalendarzu:

<https://www.krakow.pl/ekokalendarz/1584,2238,0,kategoria.ekokalendarz.html>

8. **Stworzenie przestrzeni współpracy i dialogu** w zakresie transformacji klimatycznej Krakowa z uwzględnieniem zróżnicowanych interesariuszy i zachowaniem transparentności działania.

Okres realizacji: w ciągłej realizacji

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Przy Radzie Portfela Projektów „Zeroemisyjny Kraków”, powstaje Zespół Doradczy Portfela, którego celem jest doradzanie i wsparcie strategiczne dla działań Miasta Krakowa w obszarze przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do tych zmian.

Z inicjatywy Prezydenta Jacka Majchrowskiego powstała w Związku Miast Polskich komisja ds. klimatu. Prezydent Krakowa będzie opiekunem tej komisji. Nowa komisja ma być forum dzielenia się dobrymi praktykami pomiędzy polskimi miastami, zajmie się m.in. wyznaczeniem celów neutralności klimatycznej oraz miejskiego standardu proklimatycznego. Reprezentanci Krakowa uczestniczą także w pracach Zespołu ds. EKOstrategii Unii Metropolii Polskich, dotyczących koniecznych zmian, które należy wprowadzić jeżeli chodzi o łagodzenie zmian klimatycznych i adaptację do zmian klimatu oraz o tym, jak te konieczne zmiany uczynić społecznie akceptowalnymi.

9. Przeprowadzenie, z wykorzystaniem zewnętrznych źródeł finansowania, **przeгляdu budynków Gminy Miejskiej Kraków** pod względem zużycia energii, potrzeb termomodernizacyjnych, możliwości zastosowania pomp ciepła i instalacji fotowoltaicznych czy wykonania audytów energetycznych, przyjęcie standardów głębokiej termomodernizacji oraz opracowanie długofalowego programu głębokiej termomodernizacji gminnych budynków użyteczności publicznej, uwzględniającego dostępne źródła finansowania wraz z celami pośrednimi, planami wdrożenia oraz corocznym raportowaniem postępów.

Okres realizacji: 2022 -2026

Stan realizacji: wdrażanie rekomendacji jeszcze nie zostało rozpoczęte.

Rekomendacja będzie realizowana po przygotowaniu standardów klimatycznych.

10. Wykorzystanie, tam gdzie to możliwe i zasadne, **instalacji fotowoltaicznych w gminnych budynkach użyteczności publicznej oraz miejskich obiektach** takich jak parkingi, garaże, przystanki, zajezdnie MPK wraz z podjęciem starań na rzecz zwiększenia finansowania inwestycji ze środków własnych oraz pozyskania finansowania ze źródeł zewnętrznych.

Okres realizacji: w ciągłej realizacji

Stan realizacji: Rekomendacja realizowana.

Rekomendacja jest w trakcie realizacji. Na budynkach gminnych są montowane instalacje PV, kolejne budynki są analizowane pod kątem możliwości instalacji. Obecnie OZE są zamontowane na gminnych budynkach w 29 lokalizacjach. Są to budynki jednostek oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Kraków, budynki Zarządu Infrastruktury Sportowej oraz budynki Miejskiego Ośrodka Opieki Społecznej..

11. Stworzenie programu **dofinansowań do zakupu i montażu instalacji odnawialnych źródeł energii** dla budynków wielorodzinnych.

Okres realizacji: opracowanie programu - koniec I półrocza 2022

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Projekt uchwały dotyczącej dofinansowania do zakupu i montażu instalacji odnawialnych źródeł energii dla budynków wielorodzinnych, przygotowuje Wydział ds. Jakości Powietrza.

12. Przygotowanie do końca 2022 roku **analizy w zakresie dostępnych terenów** w Krakowie pod względem ich wykorzystania do budowy farm fotowoltaicznych.

Okres realizacji: 2022

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Rekomendacja jest obecnie w trakcie realizacji przez jednostkę miejską Klimat-Energia-Gospodarka Wodna. Analiza będzie gotowa w II półroczu 2022.

13. Przygotowanie i wdrożenie, po wprowadzeniu odpowiednich przepisów prawa, **pilotażowego projektu społeczności energetycznej** w Krakowie wraz zaproponowaniem terenów do jej założenia, analizą korzyści, kosztów i ograniczeń oraz przeprowadzeniem kampanii informacyjnej.

Okres realizacji: 2022 -2023

Stan realizacji: wdrażanie rekomendacji jeszcze nie zostało rozpoczęte.

14. Podejmowanie działań na rzecz **zmiany przepisów prawa w zakresie wprowadzenia prosumenta zbiorowego** oraz ułatwienia korzystania z instalacji fotowoltaicznych w budynkach wielorodzinnych.

Okres realizacji: Rekomendacja realizowana w sposób ciągły.

Stan realizacji: Rekomendacja realizowana.

Urząd Miasta Krakowa aktywnie uczestniczy w zmienianiu przepisów prawa w zakresie wprowadzenia prosumenta zbiorowego oraz ułatwienia korzystania z instalacji fotowoltaicznych w budynkach wielorodzinnych, zgłaszając uwagi do obowiązujących przepisów oraz uwagi i propozycje zapisów do projektów nowych aktów prawnych.

Opinie i propozycje zmian legislacyjnych są kierowane do poszczególnych Ministerstw za pośrednictwem organizacji: Unii Metropolii Polskich oraz Związku Miast Polskich.

15. **Montaż lekkich paneli fotowoltaicznych** (lub innych rozwiązań OZE) na hybrydowych **autobusach i tramwajach** jako forma ich promocji oraz oszczędności, wraz z informowaniem o korzyściach, kosztach i ograniczeniach.

Okres realizacji: 2021 -2022: przeprowadzenie analizy możliwości montażu paneli.

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Krakowie jest w trakcie analizy możliwości montażu paneli.

16. **Wzmocnienie współpracy GMK z krakowskimi uczelniami** i jednostkami naukowo-badawczymi w obszarze klimatu i energii, w tym w zakresie magazynowania energii i ciepła oraz wykorzystania wodoru jako paliwa.

Okres realizacji: Rekomendacja realizowana w sposób ciągły.

Stan realizacji: Rekomendacja realizowana.

Rosnący udział krakowskich uczelni w działaniach proklimatycznych Miasta. 5 maja br. minął pierwszy rok współpracy Gminy Miejskiej Kraków i Krakowskiego Ośrodka Naukowo – Akademickiego. Umowa na realizację wspólnego celu została zawarta 5 maja 2021 roku pomiędzy Krakowem a 20 szkołami wyższymi i instytucjami. Dzięki niej współpraca została ujęta w jasne, spójne ramy.

Krakowskie uczelnie, w szczególności Politechnika Krakowska oraz Akademia Górniczo Hutnicza, uczestniczą w projektach naukowych Miasta (także tych, których realizacja wynika z rekomendacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego). Na przykład, pracownicy Politechniki Krakowskiej wspólnie z pracownikami KEGW opracowują standardy klimatyczne. Pracownicy naukowci krakowskich uczelni uczestniczą także w eventach proklimatycznych realizowanych przez miasto. Wyjaśniają podczas nich uczestniczącym Krakowianom, jak od strony naukowej wyglądają zmiany klimatyczne oraz zapobieganie im i adaptacja do nich.

17. **Rozwój oferty Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej** w Krakowie na dostarczanie ciepła ekologicznego poza ekonomicznym zasięgiem tradycyjnej sieci ciepłowniczej wraz z analizą możliwości wykorzystania ciepła odpadowego i chłodu z ciepła sieciowego.

Okres realizacji: Rekomendacja realizowana w sposób ciągły.

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

MPEC SA współpracuje na podstawie zawartych umów Akademią Górniczo-Hutniczą (Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska, Wydział Zarządzania), Małopolskim Centrum Budownictwa Energooszczędnego Politechniki Krakowskiej oraz Instytutem Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk. Efektem wspólnych projektów są instalacje pilotażowe OZE, a także analizy i dokumentacja dotycząca wdrażania rozwiązań innowacyjnych w MPEC SA tj. sieć V generacji, geotermia, fotowoltaiki, wodór, itp). Opracowane rozwiązania są oferowane mieszkańcom znajdującym się poza tradycyjną siecią w formule „ciepło jako usługa”.

18. Stworzenie **projektu demonstracyjnego** obrazującego różne sposoby zapobiegania przegrzewaniu się budynków: metody pasywne (zacienienie drzewami lub markizami), chłodzenie pompami ciepła czy produkcja chłodu z ciepła. Rozważyć realizację w ramach Centrum Edukacji i Doradztwa klimatycznego.

Okres realizacji: 2022 -2025

Stan realizacji: wdrażanie rekomendacji jeszcze nie zostało rozpoczęte.

19. **Przeanalizowanie liczby punktów zasilania miejskich autobusów** energią odnawialną z paneli słonecznych pod kątem ich zwiększenia.

Okres realizacji: do końca 2022 roku.

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Rekomendacja jest realizowana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Krakowie, jej realizacja zostanie zakończona w 2022 roku.

20. Organizowanie przez Urząd Miasta Krakowa **grup zakupowych** dedykowanych ograniczeniu zużycia energii i kosztów mediów energetycznych, np. urządzeń do kompensacji energii biernej, ultralekkich i elastycznych paneli fotowoltaicznych.

Okres realizacji: Rekomendacja realizowana w sposób ciągły.

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Rekomendacja jest w trakcie realizacji, dotychczas zrealizowana częściowo: Prezydent Miasta Krakowa zobowiązał Wydział Obsługi Urzędu oraz miejskie jednostki organizacyjne – zarządzające i wykonawcze do wspólnego występowania w zakresie udzielania zamówień publicznych na zakup przez Gminę energii elektrycznej i gazu.

Informacje na temat grupowych zakupów energii elektrycznej i gazu dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod adresem:

https://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=49202

21. Stworzenie **systemu zachęt** dla przedsiębiorców stosujących rozwiązania w obszarze zmniejszenia zużycia energii i zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej.

Okres realizacji: 2022

Stan realizacji: wdrażanie rekomendacji jeszcze nie zostało rozpoczęte.

22. Przygotowanie **programu wymiany oświetlenia** ulic i przestrzeni publicznych w Krakowie z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań, jego systematyczna realizacja wraz z rozbudową inteligentnego systemu zarządzania oświetleniem miejskim, z uwzględnieniem konieczności zmniejszenia zanieczyszczenia światłem, w tym poprzez odpowiednie zarządzanie oświetleniem miejskim, przygotowanie wniosku o zmianę odnośnej uchwały Rady Miasta Krakowa oraz promocję dobrych praktyk w tym zakresie wśród podmiotów prywatnych.

Okres realizacji: 2023 - 2025: okres modernizacji oświetlenia

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie przygotowania do realizacji.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa realizuje rekomendację w dwóch etapach:

- Inwentaryzacja ilości punktów oświetleniowych mogących podlegać modernizacji.
- Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia przetargu na wykonawcę programu.

23. Opracowanie łatwego proceduralnie **programu wsparcia dla termomodernizacji** budynków wielorodzinnych, z budżetem adekwatnym wobec skali potrzeb, połączonego z szerokimi działaniami informacyjno-edukacyjnymi i doradczymi skierowanymi do właścicieli, zarządców i administratorów.

Okres realizacji: 2022

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Wydział ds. Jakości Powietrza przygotowuje program wsparcia termomodernizacji budynków wielorodzinnych. Efektem wdrożenia programu będzie poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych, zmniejszenie kosztów grzewczych, poprawa jakości powietrza a także zmniejszenie emisji CO₂. Program będzie gotowy w 2022 r.

24. Stworzenie, w celu wspierania osiągnięcia neutralności klimatycznej, **programu rozwoju i ochrony zielonych przestrzeni** miasta zakładającego m.in. powiększanie obszarów terenów zielonych i rewitalizację terenów należących do GMK oraz aktywizację prywatnych właścicieli i innych podmiotów do tworzenia różnorodnych zielonych przestrzeni w Krakowie.

Okres realizacji: 2019 -2030

Stan realizacji: Rekomendacja zrealizowana.

Rekomendacja została zrealizowana poprzez dwa programy realizowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej. „Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019-2030” to dokument wskazujący kierunki działań Miasta w zakresie terenów zieleni, przyjęty Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa. Składa się z części opisowej oraz bazy danych przestrzennych (interaktywnych map). Dla każdego obecnego i planowanego w dokumencie terenu zieleni wyznaczono działania, jakie należy podjąć, aby zieleń w Krakowie się rozwijała tzn. każdy miał w pobliżu miejsca zamieszkania zielone obszary rekreacyjne, zagospodarowane w atrakcyjny sposób, wspierające krakowską przyrodę i szanujące dziedzictwo kulturowe.

„Powiatowy program zwiększenia lesistości Miasta Krakowa na lata 2018-2040” został przyjęty na posiedzeniu Rady Miasta Krakowa VIII kadencji, w dniu 4 grudnia 2019 r. Wskazuje on tereny przewidziane do zalesień oraz do przeklasyfikowania na las (dla gruntów, które obecnie mają charakter lasu, a w ewidencji gruntów i budynków stanowią inny użytek) po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji społecznych. Zawiera także zapisy wykonania dla terenów zakwalifikowanych do zalesień szczegółowej dokumentacji: np. kartowania potencjalnych siedlisk leśnych, podpartego analizami chemicznymi czy pobierania próbek gleby w celu określenia optymalnego składu gatunkowego zalesień.

25. Przygotowanie i promocja **standardów energetyczno-klimatycznych** budynków nowych i termomodernizowanych, z uwzględnieniem kosztów eksploatacji, realizacja nowych budynków GMK jako zero lub niskoemisyjnych oraz wykorzystanie budynków gminnych realizowanych zgodnie ze standardami energetyczno-klimatycznymi do promocji i edukacji w zakresie stosowanych rozwiązań.

Okres realizacji: 2022 -2026

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Standardy są w trakcie opracowania przez jednostkę Klimat-Energia-Gospodarka Wodna (będą gotowe II/III kwartał 2022 r.).

26. Promowanie **standardów energetyczno-klimatycznych** budynków i inwestycji wśród **deweloperów** i inwestorów komercyjnych oraz stworzenie systemu zachęt motywujących do ich stosowania.

Okres realizacji: 2023

Stan realizacji: wdrażanie rekomendacji jeszcze nie zostało rozpoczęte.

Rekomendacja będzie realizowana po przygotowaniu standardów klimatycznych.

27. Opracowanie i wdrożenie **kryteriów klimatycznych** dla poszczególnych typów **zamówień publicznych** Gminy Miejskiej Kraków. Uwzględnianie w kryteriach kosztów środowiskowych, w tym nabycia i eksploatacji zamawianych produktów i usług.

Okres realizacji: 2022 - 2023

Stan realizacji: wdrażanie rekomendacji jeszcze nie zostało rozpoczęte.

28. Opracowanie, wdrożenie i promocja **standardów klimatycznych** dotyczących organizacji **impresz masowych** współfinansowanych przez Gminę Miejską Kraków, w tym w zakresie wyliczania i kompensacji śladu węglowego

Okres realizacji: 2022

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Obecnie jest opracowywane narzędzie do liczenia śladu węglowego krakowskich wydarzeń oraz imprez masowych we współpracy z KBF. Jest to działanie trudne, Kraków dotychczas nie prowadził jeszcze tego rodzaju badań na organizowanych wydarzeniach.

Dodatkowo, skuteczne wdrożenie tego rodzaju nowych standardów wymaga przeszkolenia instytucji i podmiotów w zakresie dotyczącym sposobu pozyskiwania danych, ich kwalifikacji, a przede wszystkim odpowiedniej komunikacji dotyczącej celowości i konieczności prowadzenia tego rodzaju zadań. Takie szkolenia są obecnie przygotowywane – planowany termin czerwiec 2022.

29. Wykonanie **analizy potrzeb** w zakresie zwiększenia możliwości **załatwienia spraw administracyjnych** w Gminie Miejskiej Kraków w sposób stacjonarny i zdalny.

Okres realizacji: Rekomendacja realizowana w sposób ciągły.

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Rekomendacja została w dużej części zrealizowana, wciąż jednak analizowane są dalsze możliwości załatwiania kolejnych spraw w sposób stacjonarny i zdalny.

Obecnie wdrożone są takie rozwiązania jak urzędowe paczkomaty, stanowiska urzędu otwarte w galeriach handlowych i coraz większa ilość usług i procedur, które urząd realizuje w sposób w pełni zdalny.

30. Uwzględnienie **kwestii klimatycznych w aktualizacji Studium** uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa. Zmiany te powinny być przygotowane w partycypacyjny sposób, z uwzględnieniem najlepszych praktyk krajowych i zagranicznych.

Okres realizacji: 2021 – 2023 roku z perspektywą do 2030 roku

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Nowe „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa” powstaje jako wynik Uchwały Nr XCIII/2446/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia 2018 r. Podczas prac nad studium są uwzględniane, a sam dokument jest przygotowywany w sposób partycypacyjny.

Konsultacje społeczne #ZaprojektujMY Kraków dotyczyły projektu uwarunkowań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa. Składały się z pięciu spotkań informacyjno-konsultacyjnych obejmujących zakresem pięć obszarów tematycznych istotnych dla dokumentu Studium i przestrzennego rozwoju Krakowa. Głównym celem konsultacji było poznanie perspektywy mieszkańców i użytkowników miasta na przyszłość Krakowa – zebranie wytycznych, propozycji, opinii i oczekiwań mieszkańców na temat dalszego rozwoju przestrzennego w oparciu o przedstawione uwarunkowania w danym obszarze tematycznym. Zebrane opinie posłużą jako inspiracja do dalszych prac nad Studium.

31. Działania na rzecz **zmiany w przepisach prawa** w zakresie obowiązków inwestorów w procesie inwestycyjnym uwzględniających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz właściwe zagospodarowanie terenu, w tym wód opadowych i przestrzeni biologicznie czynnych.

Okres realizacji: zadanie realizowane w sposób ciągły

Stan realizacji: Rekomendacja w trakcie realizacji.

Proces zmian prawnych w zakresie obowiązków inwestorów w procesie inwestycyjnym uwzględniających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz właściwe zagospodarowanie terenu, w tym wód opadowych i przestrzeni biologicznie czynnych toczy się cały czas. Gmina Miejska

Kraków w tym procesie uczestniczy, zgłaszając uwagi do obowiązujących przepisów oraz uwagi i propozycje zapisów do projektów nowych aktów prawnych.

Opinie i propozycje zmian legislacyjnych są kierowane do poszczególnych Ministerstw za pośrednictwem organizacji: Unii Metropolii Polskich oraz Związku Miast Polskich.

32. Przekazanie Prezydentowi Miasta Krakowa **rekomendacji wypracowanych poza tematem** Krakowskiego Panelu Klimatycznego w celu rozważenia ich wdrożenia.

Okres realizacji: 2021

Stan realizacji: Rekomendacja zrealizowana.

Rekomendacje wypracowane poza tematem KPK zostały złożone na ręce Prezydenta, a następnie przekazane do właściwych wydziałów i jednostek miejskich wraz z zaleceniem, by tam, gdzie to możliwe i zasadne, zostały wdrożone.